

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Dziś 6 stron.

z urzędowymi ogłoszeniami władz.

Dzisiejszy nakład 20.000.

CENA PRENUMERATY: miesięczna z przesyłką pocztową 2.50 zł., dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. — Cena pojedynczego numeru 10 groszy.
REDAKCJA I ADMINISTRACJA CZĘSTOCHOWSKA, III ALEJA Nr. 52. TELEFON 22-45
 Konto w Komunalnej Kasa Oszczędności Nr. 12.
 Dostawy przesyłki redakcyjnej i listów od godz. 12 do godz. 18-tej.
KNIEGARNIA I SKŁEP „KURIERA CZĘSTOCHOWSKIEGO” II ALEJA 22.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr., w tekście i nadawana 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia: wiersz napisowy 25 gr. każdy dalszy wyraz 15 gr. Najtańsze ogłoszenie drobne 1.50 zł. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. wyższe. Ogłoszenia: skośne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe. Przy ogłoszeniach kilkotygodniowych — rabat.

Wyraźne przeciwieństwo między Paryżem a Londynem

Prasa francuska stanowczo odrzuca „cele wojenne” Chamberlaina

**Strata 124 okrętów
Anglia straciła 735.000 ton**

Według dokładnych obliczeń Wielka Brytania od czasu wybuchu wojny straciła 124 okręty, o ogólnej pojemności 735.000 ton reg. in brutto.

Liczba powyższa jest najlepszym dowodem, jak wygląda sławne angielskie „władztwo nad morzem”. W każdym wypadku, gdy niemiecka flota morska stanęła do walki z angielską, ta ostatnia długo nie utrzymała się na powierzchni. Niemieckie łodzie podwodne zatapiały nie tylko małe i średnie parowce, w bardzo wielu wypadkach w bohaterskich atakach kapitanów niemieckich łodzi podwodnych przeciwko korażownikom najcięższego kalibru i przeciwko lotniskowcom udało się je storpedować i zatopić. Nazwiska okrętów, jak „Courageous”, „Royal Oak” i inne mówią same za siebie.

Na darmo Anglia cały swój wysiłek skierowała na otoczenie Niemiec barierą blokad. Niemcy z powodu kontynentalnych połączeń z wschodem i południem wo-wschodem położyły kres blokadzie Wielkiej Brytanii. Niemiecka flota morska oczyszcza nie tylko Morze Północne z okrętów angielskich, ale rozpoczęła oczyszczanie północnej części Atlantyku. Broń angielska odwróciła się przeciwko nim samym. Dlatego Anglia swe metody pirackie stosowała teraz i wobec własności państw neutralnych.

Z powodu eksplozji miny zatonał u południowych wybrzeży Anglii 2000 tonowy parowiec angielskiej marynarki. O losie załogi brak wszelkich wiadomości.

**Cele wojny przyczyną głęboko sięgającej niezgody
Naiwne pomysły Chamberlaina**

Rzym, 2 grudnia.
 Akurat Chamberlain, który nie często dostatecznie podkreślał całkowitą bezreszty stuprocentową zgodę między Anglią i Francją, musiał wyjawiać niechęć, otwartą opozycję francuskiej prasy. „Cele wojny przyczyną głęboko sięgającej niezgody” tytułuje korespondencję swego paryskiego przedstawiciela „Giornale d'Italia”, gdy równocześnie „Messagero” w wielkim główniku gazety powiada: „Paryż przeciw Chamberlainowi” podkreślając przy tym, że Europa przyszłości według pomysłu Chamberlaina jest utopią w stosunku do której w stolicy francuskiej dale się zauważyło daleko idącą rezerwę. Tak daleko nastroje te rozprzerstaniły się, że w „Oeuvre” skonfiskowano zdanie nagłówka zaczerpnięte z radiowej mowy premiera. Te skonfiskowane słowa stanowiły wymowniejszy

dowód niż potoki mów francuskich reakcjonistów sprzeciwu w stosunku do angielskich zapatrywań na Europę przyszłości.

Głęboko rozdziwienie zapatrywań na cele wojenne między Paryżem i Londynem zbliża się — donosi „Giornale d'Italia” w korespondencji z Paryża, gdyż radiowa mowa Chamberlaina nie zadowolila prasy francuskiej, która z różnicą zdań, wynikłej na tle „powojennej utopii” Chamberlaina nie czyni tajemnicy. Także i „Tevere” podkreśla, wyraźnie przeciwieństwa w angielsko-francuskiej zgodzie, które pomimo proklamowanej zgodności zamiarów mocarstw zachodnich, stanowi dużego znaczenia element niepewności. Polemika francusko - angielska szczególnie dlatego jest pouczająca, gdyż ta różnica zdań sprzeczna się w sposób do dzielenia skóry na niedźwiedzia.

Stalin demaskuje kłamców francuskich

Francja i Anglia napadły na Niemców

Moskwa, 2 grudnia.
 Francuskie biuro Havasa jest w przykrym położeniu wobec ostrego stanowiska, zajętego przez Stalina, na skutek kłamstw i fałszów, ostatnio kolportowanych przez to biuro. Redaktor „Prawdy” — jak donosi radio moskiewskie — zgłosił się do Stalina z zapytaniem, w jaki sposób udzielił on informacji francuskiemu biurowi Havasa o treści swej mowy, wygłoszonej rzekomo w Politbiurze w dniu 19 sierpnia, w której miał oświadczyć, że

według jego zdania wojna możliwie długo trwać powinna, aż do wyzerpania prowadzących wojnę państw.

Na zapytanie to Stalin dał następującą odpowiedź: Ten komunikat Havasa, jak i wiele innych jego doniesień, jest kłamstwem. Ja naturalnie nie mogę wiedzieć, w której kawiarni zostało ono sfabrykowane. Choć panowie z biura Havasa kłamią, nie mogą jednak zaprzeczyć, że: a) Niemcy nie napadły na Francję i Anglię, lecz Francja i Anglia napadły na Niemcy

i ponoszą za obecną wojnę odpowiedzialność, b) po rozpoczęciu działań wojennych do Francji i Anglii Niemcy zwróciły się z propozycjami pokojowymi, które Rosja otwarcie poparła, gdyż widziała i widzi w nich widoki możliwego wkrótce zakończenia wojny i ulżenia gruntownego położenia narodów, c) kółła rządowe Anglii i Francji propozycje pokojowe Niemiec, jak i próbie Rosji możliwie krótkiego zakończenia wojny, odrzuciły całkowicie.

To są te właśnie okoliczności. Co mogą — pyta Stalin — kawiarniani politycy, przeciwstawić tym faktom?

Zmiana rządu w Finlandii

Helsinki, 2 grudnia.
 Według komunikatów z Rygi po wmarśzu wojskowych oddziałów fińskich nie było ważniejszych działań wojennych. Samoloty sowieckie podczas nalotu na stolicę Finlandii, Helsinki zrzuciły kilka bomb na dworzec oraz na szkołę kadetów.

Rząd Szwecji po zerwaniu dyplomatycznych stosunków z Finlandią z Rosją na życzenie rządu fińskiego przejął prowadzenie spraw państwa fińskiego w Z. S. R. R.

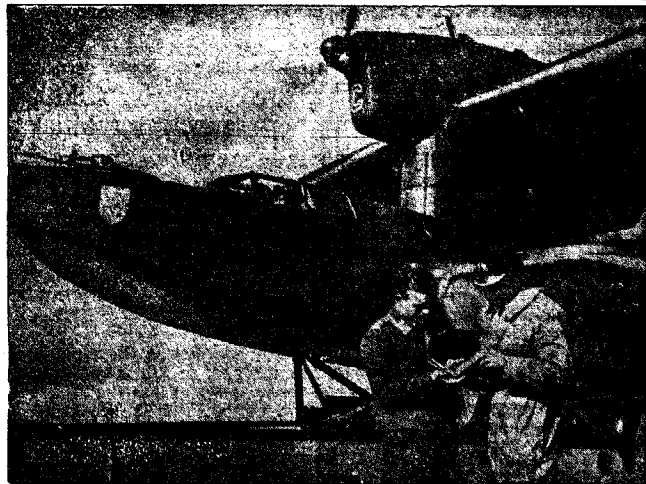
Jak donoszą z Helsinek, oczekuje się tu, że lada dzień nastąpi zmiana rządu. Premier Kajander ustąpił. Ze względu na zasze wydarzenia nastąpiła zmiana gabinetu.

Londyn grozi państwom neutralnym

Londyn, 2 grudnia.
 Minister gospodarki wojennej oświadczył, że w wypadku, gdyby państwa neutralne próbowały swoje okręty handlowe z załadowanymi towarami niemieckimi pochożenia, zabezpieczyć towarzyszącymi okrętami wojennymi, to Anglia ma prawo zmusić okręty do zatrzymania się i prawo zabrania, oraz ma prawo zarekwirować wiezione towary.

PANSTWA NEUTRALNE ZNACZA SWE SAMOLOTY. Aby uchronić swe samoloty od ostrzelania, holenderskie towarzystwo komunikacji olinowej KLM, belgijskie — Sabena i szwedzkie — ARA, znaczą swe samoloty linią koloru pomarańczowego. — Na ilustracji holenderski samolot komunikacyjny, oznaczony linią pomarańczową i nową krajową.

STARTUJEMY DO LOTU NAD ANGLIĄ. Prawie codziennie niemieckie samoloty, wydowodzone dokonają lotów nad terytorium Anglii. Anglia poczuła po raz pierwszy w historii, że — jak to powiedział Führer — przestała być wyspą. — Ilustracja naszego przedstawiciela pilota i obserwatora samolotu przy omawianiu zadania na chwilę przed odlotem nad Anglię.

Ataki ze wszystkich stron z powodu nieudanej blokady

Izba Lordów i Izba Gmin ostro skrytykowały rząd Chamberlaine na ostatnim posiedzeniu parlamentarnym.

Sposób rekwiwizji hoteli i szkół spowodował poważne konsekwencje dla Niemców, dobrze prosperujących hoteli, mimo, że kwartę tę opracowywano już w roku 1938. Byłoby o wiele lepiej, gdyby się wówczas porozumiano ze związkami właścicieli hotelów. To samo odnosi się do rekwiwizji szkół. Co dotyczy gospodarstwa strony, to nie można sobie przecież wyobrazić takiego systemu kontrolnego dla materiałów, ponieważ handel przynosił większe trudności, niż zarządzanie ministerstwa wojny. Obecny system jest niespotykanie skomplikowany, obciążając przemysł i utrudniając produkcję. Ministerstwo całkowicie odmówiło zmobilizowania zdolności produkcyjnej setkom warsztatów. Metody ministerstwa, jak wykazują wyniki, okazały się niezdolne do zaimplementowania.

Według zdania konserwatysty lorda, Brochitta, wszystkim właścicielom hoteli wyrażdono krzywdę. Ciężki również bardzo handel eksportowy. Rząd winien całą swą energię skierować, ażeby stworzyć milionom bezrobotnych warunki pracy, zapewnić egzystencję, zamiast sprowadzać z zagranicy w wielkich ilościach materiał wojenny.

Ibą Gmin również ostro skrytykowała postępowanie obecnego rządu. Posel partii pracy H a l l o s w i a d c z y, że wojna jest bardzo ważna, lecz nikt nie może zaprzeczyć, że również ważna jest kwestia utrzymania moralności wśród narodu. W wypadku, gdy rząd nie zareaguje i nie rozwiąże wewnętrznych problemów w państwie, naród może przeżyć niepokój, rewolucja, jako następstwo zbyt wysokich cen, niskich płac robotników, nie wystarczających pensji, zabobrocha oraz nie wystarczającego wsparcia dla rodzin żołnierzy.

Da w i s z partii pracy krytykuje stanowisko rządu, a właściwie jego politykę wojenną. Ogólnie społeczeństwo domaga się dowodów więcej zdecydowanej postawy, energii oraz programu na przyszłość. W całym kraju zapanała melancholia i pewnego rodzaju nuda. Ogień jest już podłotony, lecz nikt nie ma odwagi rozdumuchać go w olbrzymi płomień. Anglia ograniczyła się za bardzo do defensywy. Wojny nie można prowadzić przy stale za-

Przebieg debat ostatniego posiedzenia parlamentu jest jeszcze jednym dowodem na to, co można czytać między wierszami w gazetach angielskich i co naciągnięci świadkowie potwierdzają: Sytuacja w Anglii wobec dezorganizacji wewnętrznej, jak również wobec klęsk na froncie wojennym pogarsza się z dnia na dzień. Wielka Brytania coraz bardziej odczuwa na sobie skutki wojny i to po raz pierwszy w historii.

wobec widma głodu ko rozbojnicztwu Anglii

Ostre metody przeciwko rozbójnictwu Anglii

Angielski ambasador Craigie złożył wczoraj wizytę ministrowi spraw zagranicznych Nomurze i zakomunikował mu oficjalną odpowiedź rządu angielskiego na japoński protest z dn. 24. listopada z powodu zamierzonej blokady niemieckich towarów eksportowych. Craigie prosił rząd japoński „o zrozumienie” dla blokady i oświadczył, że „rząd angielski przedsięwziął metody, by państwom neutralnym możliwie nie wyrządzić żadnych szkód”. Nomura odpowiedział stanowczo, że Japonia, jako już w nocie protestacyjnej zastrzeżono — nie może zgodzić się na blokadę angielską, ponieważ godzi ona w żywotne interesy Japonii.

Rząd przewidywał równocześnie zdecydowane środki zaradcze np. rekwirowanie angielskich frachtów na wodach polskich, jako odwet za wyrzucenie szkody japońskiej flocie handlowej. W dniu 24 listopada twierdzi dziennik z obojczy, że rząd japoński protestował w Paryżu i Londynie, jakbydy w odpowiedzi na notę protestacyjną Anglii i Francja ogłosiła zaostrenie blokady. Rząd tōkijski uważa że zaostrenia blokady mocarstw zachodnich jest złamaniem prawa międzynarodowego,

Napreżenie Tokio-Londyn zaostrza się

"Messagero" we wstępnym artykule zajmuje się kwestią blokady i przychodzi w rezultacie do wniosku, że kontrola komunikacji państw neutralnych prowadzi do tego, by dowóz tak ekonomicznie, ażeby państwa neutralne były bardziej narażone na głód, niż Niemcy. Dziennik pisze, że okropny jest fakt, że państwa neutralne i suwerenne zmuszone są zastosować u siebie racjonalizację żywności z powodu metod angielskich. Jeśli chodzi o wynik ankiecie - francuskiej

Gdyby mearstwa zachodnie obecnie
importowały rąbniki, to tylko ma-

W obecnej nowej fazie wojny na morzu, stwierdza „Popolo di Roma“, Anglia mimo swego wladztwa na morzu stala sie oblozona forteca.

Wysokie odznaczenie włoskie dla D-ra Todta

Na ostatniej stronie dzisiejszego numeru zamieszczamy całostronnicową mapę fortyfikacji niemieckich na Zachodzie — Westwall, których twórcą jest Generalny Inspektor Budownictwa Drogowego w Niemczech Dr. Todt. Przy sposobności otrzymamy przez Dra Todta odnaznaczenia trzeba zaznaczyć, że „Westwall” — fortyfikacje zachodnie — stanowią szczyt techniki budowlanej, a ogromne prace włożone stanowiące przewyższają piramidy i kanał Panamski. Gigantyczne budowle „Westwall” wzniezione przez 500000 niemieckich robotników stanowią epokowe dzieło świata.

Norweskie kroki w Londynie i Paryżu

Osto, 2 grudnia.
Norwescy poslowie w Londynie i Paryżu podjeli kroki celem wyjasnienia, ze rzad norwesk i nie dostrzega, azaby prawo narodow upowaznielo Anglije i Francje do wydania zarzadzzen przeciwko niemieckim towarom znajdujacych sie na okretach państw neutralnych. Rzad norwesk i zastrzeził sobie prawo wynagrodzenia szkód poniesionych przez handel norwesk i i komunikacje okretową. Jednocześnie zakomunikowano oburządowi sojusznicy, ze zagadnienie to powinno być jeszcze raz w swietle prawa narodow rozpatrzone.

Dodatek tygodniowy dla katolików

Dziękujemy z radością

Im poważniej pojmimy życie nasze,
im więcej będziemy starać się poznać
Dobroć Bożą i naszą, winną, śmiertel-
ność, tym łatwiejsze będzie zakończenie
życia.

Podczas, gdy przygotowujemy się do przebywania na nowo historii zbawienia ludzkości w przyszłym roku kościelnym, Zbawiciel przemawia do naszych serc: o wybawieniu z ciemności, wprowadzeniu do Królestwa Światłości, i odkupieniu z grzechów i win.

Jak troszkiewie przemawia św. Apostoł:
„Nie przestaniemy modlić się za was
i prosić, aż będziecie napelnieni Łaską
i poznacie wolę Boga, w całej jego ma-
drości i duchowego zrozumienia!” Ol-

Apostoł „nie przestawajcie” błagać o łaskę dla swych wiernych. Mówimy się: myśmy więc o najwzajemnie dobro życia naszego. O my chętnie podmiłny się, lecz nie o sprawy ziemskie. Tak często odczuwamy brak w nas woli Boga. A gdy po tym nieścisłości poznajemy, że nasza wiara nie obchodzą przynosi szkód nam szkód tylko i nieszczęść, jak ciężko nam po raz drugi znów podporządkować się wiernie w wielkim Królestwie Bożym: Twoja, Boże, nasza stante się, jak w niebie, tak i na ziemi!

Kiedy wierzący w Chrystusa musi o tym wiedzieć, że Bóg chce naszego dobra choć zayia na nas cierpienia i żada ofiar. Czy zakorzenia się ta wiara w sercach naszych?

"Gódnie wedruga do wieczności Ojca i we wszystkim znajdując zadowolenie". Skoro patrzymy wstecz na pierwsze miesiące ubiegłego roku, od pierwszego niedzieli adwentowej, musimy przyznać, że Bóg ofiarował nam wiele łaski i radości. Szczęśliwie nam rozdał, a my wzięliśmy i zaledwie podziękowaliśmy. Wier-

Dlatego prosi Apostoł, że „wzmocnie-
ni siłą wewnętrzną” winniśmy w każdej
sytuacji pokazać cierpliwość i pobłażli-
wość i z radością dziękować Bogu za
każką, nie z niezadowoleniem i ską-
pstwem lub wyrachowaniem, lecz z wes-
elą i myślą, gdyż „wesolę dawcę, Bóg lu-
dzi” (2 Kor. 9, 7).

Jakie postępy robiła nasza modlitwa i nasze życie, pokazując nasze współdziałanie z Łaską Bożą w latach ubiegłych.

„Jeszcze ma wielu miłośników w swym państwie niebieskim, lecz mało takich, którzy nieśli Jego Krzyż”, mówił św. Tomasz a Kempis (II, 11). „Przeniesiony do państwa ukochanego Syna” będzie jednak tylko ten, który tu na ziemi naśladował życie Chrystusa, swiętoci na drodze Krzyża!

Dziękujemy więc dziś Panu, za Jego
 miłosierdzie i dobre uczynki. Najlepiej
 podziękowaniem jest prawne zastoso-
 wanie się do współdziałania z Bogiem.
 Zobaczymy dziś poważnie „czy godnie”
 wędrujemy wśród burzy życia i od-
 nowimy nasze siły, abyśmy z ufnością w
 Boga dotrwali, ponieważ „oznaką Syna”
 „Odpowiedź ukazał się na niebie!”

Adwent

Adwent czyli okres tęsknego oczeki-
wania Narodzenia Zbawiciela rozpo-
czy- na się zawsze w niedzielę, która jest naj-
bliższą uroczystości św. Andrzeja, w tym
roku więc zaczyna się w niedzielę
3 grudnia.

Kościół przez obchód Adwentu przypomina wiernym ten okres z dziejów biblijnych, kiedy to ludzkość, narodziła się z ciemności.

W tym poważnym, pokutnym okresie adwentowym kolor szat kapłańskich w czasie nabożeństwa jest fioletowy. W tym czasie nie wolno odprawiać wesela, zabaw wszelakich, należy się więcej modlić i pełnić dobre uczynki.

W dawniejszych czasach adwent obchodzony był bardzo uroczysto. W Krakowie przez cały okres adwentowy na wieży Mariackiej grano hejnały na cześć Matki Boskiej, które miały również przypominać trąbę Archanioła, wzywającą na Sąd Ostateczny. Podobny zwyczaj był też i w innych miastach katedralnych.

W niektórych okolicach np. jeszcze dzisiaj, rano i wieczorem wygrywają chłopcy na ligawkach smętne melodie na tę samą pamiątkę.

Ponieważ w adwencie, jak powiedzieliśmy, ustają wszelkie zabawy, wesoła muzyka i światowe pieśni milkną: stąd też powstało przysłowie: „Święta Katarzyna klucze pogubiła ś.w. Andrzej znalazł, zamknął skrzynki z czerem”.

W pierwszą niedzielę adwentu rozpoczyna się również nowy rok kościelny.

W adwencie, jak wiemy, odprawia się codziennie msza św. do Matki Boskiej, zwana Roratami. Nazwa tego nabożeństwa pochodzi od słów: „Rorate coeli desuper”. (Spuście rość niebios), którymi zaczyna się wspomniana msza św.

Roraty odprawiają się bardzo uroczys-
cie. Rozpoczynają się one przed wscho-
dem słońca na parnietki, że przed przy-
ściem Chrystusa ludzkość pogrążona była
w ciemności i wystepku. Pośród w zwy-
kły sposób ustawionych na ołtarzu świec
stoi jeszcze jedna świeca, przewyższająca
ca inne — wyborażca ona N. Marię Pannę
poskrómieście szataną.

Wyplata żołdu żołnierzom niemieckim na froncie zachodnim.

„Berlin zadowolony z przebiegu wojny”

Belgrad, 2 grudnia.
Jugosłowiańska gazeta „Slovenec” zamieściła korespondencję, Jugosławianczyka, który powrócił z Berlina i stwierdza stanowczo, że w stolicy Rzeszy Niemiec panuje całkowite zadowolenie z dotychczasowego przebiegu wojny. Energicznie stwierdza on zarazem, że stanowisko Niemiec jest bezwzględnie lepsze niż w wojnie światowej i w stosunku do anglosasko-francuskiej blokady. Na tej podstawie Niemcy mają interes w tym, ażeby państwa południowego wschodu bez względu na okoliczności na cały czas trwania wojny pozostały neutralne.

Przed nowym krokiem holenderskim w Londynie

Amsterdam, 2 grudnia.
Holenderska rządowa agencja telegraficzna, zwraca uwagę na doniesienia, że rząd holenderski ostro zaprottestował natychmiast gdy Anglia oświadczyła o swych zamiarach zaostreżenia metody blokadowej i rekwizycji towarów pochodzenia niemieckiego. Tekst w miedzyzycie opublikowanego rozporządzenia Anglii, obecnie badany jest przez władze holenderskie. Należy się spodziewać, że rząd holenderski w związku z nowymi obstrzeżeniami znów zwróci się z protestem do Londynu.

Gandhi już całkowicie zdecydowany Przyjęcie propozycji albo „katastrofalna rebella”

Amsterdam, 2 grudnia.
Według sprawozdań „Manchester Guardian” z Nowego Delhi, Gandhi zagroził, że odrzucenie propozycji Indyjskiej partii kongresowej zwolnienia zgromadzenia ustrojowego, które określiłoby definitywnie ustrój przyszłych Indii, wywoła natychmiastową reakcję Hindusów.
Gandhi wskazuje, że angielskie interesy w Indiach nie odpowiadają rzeczywistym

ich potrzebom. Następnie wyraził opinię, że tylko zjednoczenie się Hindusów, państwo może uratować od niechybnego powstania. Gandhi uważa, że rząd brytyjski nie jest usposobiony do przyjęcia propozycji Kongresu. Partia kongresowa jednoznacznie oświadczyła zgodę na wybór przedstawicieli spośród mniejszości.
Przygodny obserwator opowiada w „Manchester Guardian”, że obecnie napięta sytuacja w Indiach nie wytrwa dłużej, niż trzy tygodnie.

Berlin - Rzym - Moskwa - Tokio Znamienna mowa japońskiego amb. Shiratori

Osaka, 2 grudnia.
Były japoński ambasador w Rzymie Shiratori przemawiał przed izbą przemysłowo-handlową w Osaka na temat międzynarodowego położenia. Mówca podkreślił, że między Rosją Sowiecką, a Niemcami zawarty pakt o nieagresji uważa jako dowód, że Niemcy nie chcą oddzielić się od Japonii. Przekazany jest bowiem o wzajemnych stosunkach przyjacielskich między Niemcami, Włochami a Japonią i w tym kierunku nie ma żadnych zmian. Shiratori dokładnie omawia znaczenie czterech państw: Niem-

ców, Włoch, Japonii i Z. S. R. R.
Współpraca wzajemna tych czterech narodów mogłaby się z czasem szeroko rozwinąć; naturalnie nie może ona sięgać granicy wpływów kontynentalnych Japonii.
Shiratori dodał na koniec, że zawarcie związku Japonia - Niemcy - Włochy - Rosja Sowiecka uregulowałyby konflikty w Chinach. Uporządkowanie takie uznano za bardzo konieczne. Japonia dzieło obrony narodowej uważa za wykonane.
Shiratori zakończył swoje przemówienie apelem do Rosji Sowieckiej, by zastanowiła się nad nawrotem do nacjonalizmu.

HORE-BELISHA i DALADIER.
„Unia między Anglią i Francją jest teraz nierozdzielna - kochany Daladier!”

Angielska tódz podwodna uszkodzona w Norwegii

Z Oslo komunikują, że w Stavanger natrafiono na uszkodzoną angielską łódź podwodną, która przybyła z Achterdeck do Stavanger została wystana norweska komisja rozpoznawcza dla wyjaśnienia stanu rzeczy.

Zamachy bombowe w Afryce Południowej

Amsterdam, 2 grudnia.
W państwach Związku Południowej Afryki w tych dniach miały miejsce liczne eksplozje bombowe, które przypominają zamachy przygotowane przez Irlandzką Armię Republikańską. Na drodze prowadzącej z Pretorii do Johannesburga a wysadzono dynamitem trzy centrale telefoniczne. Oprócz tego urządzenia wodociągowe miasta Pretorii zostały zniszczone bombami.
W kołach rządowych te sensacyjne zamachy przyjęto z wielkim zaniepokojeniem i zarządzone akcje policyjne. W zamachach przejawia się otwarta niechęć i opór ludności przeciwko rządowi Smutsa, który kontynuuje wojenną politykę Wielkiej Brytanii. Burliwe w formie tej polityki widzą ciężkie następstwa dla interesów Unii Państw Południowej Afryki.

Z miasta i okolicy

Z działalności Sądu Specjalnego w Częstochowie

Na ostatnim posiedzeniu Sądu Specjalnego w Częstochowie odpowiadali za plądrowanie cudzego mienia Rogala i jej syn oboje z Rakowa. Oskarżeni którzy w chwili wybuchu wojny znajdowali się w Olsztynie skradli z obok znajdującej się i opuszczonej przez właściciela wille białej, ubrania i przedmioty znacznej wartości. Komplet pończaczych nakryć stołowych zakopala Rogalowa w mieszkaniu swym w Olsztynie, resztę zaś skradzionych przedmiotów ukryła w mieszkaniu na Rakowie. Syn był jej przy tym pomocny. Sąd skazał oskarżoną, mimo jej dotychczasowej niekaralności, na 1 rok 6 miesięcy więzienia, a syna za udzielanie matce pomocy w radzieży na 9 miesięcy więzienia.
Właścicielka jadłodajni Bronisława Biernacka z Częstochowy odpowiadała za przekroczenie wojen-

nych zarządzeń gospodarczych z dnia 4 września 1939 r. Gdy na podstawie podejrzenia o uprawianie zabronionego wyszynku wódki dokonano u Biernackiej rewizji policja znalazła 700 Rm w przeważającej części w niemieckich monetach srebrnych. Za niedozwolone przetrzymywanie niemieckich środków płatniczych w celach nieuczciwych Sąd skazał oskarżoną na 2 miesiące więzienia. Pierwsze zostały skonfiskowane.

1 kg. cukru na osobę

Jak dowiadujemy się z miarodajnego źródła z uwagi na zbliżające się święta Bożego Narodzenia możliwe będzie wydanie ludności jednorazowo po 1 kg. cukru na głowę. Wydanie nastąpi w przyszłym tygodniu. Normalne racje będą oprócz tego wydawane dalej.

Ogłasza się w „Kurierze Częstochowskim”

Lebensmittelausgabe für Volksdeutsche
Der Sonderbeauftragte der N. S. V. in Teschenstochau Pp. Krüger gibt bekannt:
„Die Lebensmittelausgabe bei der N. S. V. für Volksdeutsche erfolgt: Dienstag: von 9-13 Uhr Ausweise von 101-260 „15-18“ 261-462 Mittwoch: von 9-13 Uhr Ausweise von 463-633 „15-18“ 634-808 Donnerstag: von 9-13 Uhr Ausweise von 809-1183 „15-18“ 1184 und folgende Nummern.
Wydawanie żywności dla osób narodowości niemieckiej
Pełnomocnik specjalny N. S. V. w Częstochowie Pp. Krüger komunikuje: Wydawanie żywności w N. S. V. dla osób narodowości niemieckiej, odbywać się będzie:
Wtorek: od 9-13 godz. legitymacje od 101-260 „15-18“ 261-462
Środa: od 9-13 godz. legitymacje od 463-633 „15-18“ 634-808
Czwartek: od 9-13 godz. legitymacje od 809-1183 „15-18“ 1184 i dalsze.

Die TANZSCHULE Kostecki - Waszyngtona 6, praktische Lektion - Dienstag - Donnerstag - Sonnabend - Sonntag 5 Uhr Abende. 57
SZKOLA TANCOW Kosteckiego - zapasy codziennie - praktyczne: Wtorek - Czwartek - Soboty - Niedziela 5 wiecz. 57
Aleksander urob'
Kordockiego 4/8 dziela lekcji gry fortepianowej w domu i na mieście. 260

KINO „LUNA“
Ab heute Freitag, den 1 Dez. 39 Tagi ch: 4 u, 6 Uhr. Sonntag 12, 2, 4 u, 6 W piątek 1 grudnia 39 i dni nast. Potw. w dni powst. 4 i 6 p.p., a wiedz. 12, 2, 4 i 6 p.p.
Der neue - Ufa - Grossfilm
Nowy wielki film UFA
LILIAN HARVEY - WILLY FRITSCH
„DIE FRAU AM STEUER“
„KOBIETA PRZY STERZE“
Połozna
Maria Brymora przeprowadziła się z Porsia do Częstochowy w II-go Aleja 21. Przyjmuje porody, udziela porad. Dla niezamożnych ustępstwa.
ZGUBIONO dowód osobisty, legitymację Ubezpieczalni Społecznej oraz odcinki pocztowe od uposażeń emerytalnych na nazwisko Marianna Świerda, Narutowicza 33.
POKÓJ z kuchnią z wygodami do wynajęcia. Focha 40. 442
KUCHARKA dobrze gotująca poszukuje zajęcia natychmiast. Zgłoszenia do „Kuriera” pod „Kucharka”. 438
ZGUBIONO książeczkę Ubezpieczalni Społecznej na nazwisko Sabina Jastrzębka. 429
WYDZIERZAWIE 3 morgi ziemi ogrodowej na Dębie, Dębowa 27, m. 4. 449
„CEJLONKA” zastępuje herbatę, 100 szklanek 80 groszy. Wytwórnia „Pszczółka”. Zadać wszędzie. III Aleja 48. 446
POTRZEBNA bona ze znajomością języka niemieckiego. Oferty do Adm. „Kuriera” pod „niemiecki”. 439
POKÓJ ładnie umeblowany, używalność łazienki, do wynajęcia, Sułkowskiego 15/13, m. 5, II piętro. 424
PRAKTYKANT potrzebny natychmiast do pracowni zegarmistrzowskiej, Dąbrowskiego 8. 444
5 POKÓJ z kuchnią z wygodami (parter, front) oraz pojedynczy pokój do wynajęcia w śródmieściu. Wiadomość w „Kurierze”. 444
ZGUBIONO portfel z dokumentami: książkę Ubezpieczalni Społecznej, dowód osobisty na nazwisko Popiołek Antonina. 426

Ekshumacje i przewożenie zwłok
własnym autokarawanem przeprowadza
ZAKŁAD POGRZEBOWY
Henryka Batora
Częstochowa, ulica Narutowicza 26.
Zakład posiada zezwolenie miejscowych Władz na przewożenie zwłok.

ZGUBIONO dowód osobisty na nazwisko Antoni Małek, św. Kazimierza 14. 447
A. CHRZANOWSKA, b. położna Uniwersyteckiej Kliniki położn.-ginek. w Krakowie - przyjmuje ul. Dąbrowskiego 37. 448
DO SPRZEDANIA młyn o napędzie elektrycznym. Wiadomość K. K. O. Częstochowa. 65
ZU VERKAUFEN eine Mühle mit elektrischem Antriebe Kreisparkasse Teschenstochau. 65
UNIEWAŻNIAM zagubiony dowód osobisty wydany przez magistrat Zawiercie i książkę Ubezpieczalni Społecznej oraz papiery pracy. Jedruszek Antonina, Zawiercie. 435
SŁONECZNY pokój umeblowany, wygodny, osobne wejście do wynajęcia. Aleja Wójcickiego 68, m. 9. 434
OBIADY domowe wydaje pocie od 80 gr. do 2 zł. tamże pokój do wynajęcia. Jasnogórska 50/52, m. 3. 436
MASZYNA damska, bębnowa do sprzedania. Mokra 2, m. 4. 445
PRZYJME panią lub panienkę na mieszkanie. Św. Rocha 15, Borowska. 430
PRZYBLAKAŁA się gęś do odebrania za zwrotem kosztów. Równoległa 16. 432
POKÓJ z kuchnią i obora do wynajęcia. Chłopieckiego 172. 431
LOKAL pokój kuchnia, słoneczne do wynajęcia. Śniadeckich 32. 433
OKAZYJNIE do sprzedania sklep z materiałami piśmiennymi i wyrobami tytoniowymi. III Aleja 67. 428
KUPIE tapczan mało używany Zgłoszenia do Sklepu „Kuriera” pod „Tapczan”. 427
KUPIMY wózek dwukołowy w dobrym stanie. Spółdzielnia Aptekarska, Wolności 18. 443
KTO WIE o Józefie Patorskim, lat. 42, rez. łącz. który dn. 26.VIII wyjechał do Z... i dotychczas nie dał o sobie żadnej wiadomości, odnieść rozsyłony jest o podanie jakiegokolwiek informacji za wynagrodzeniem do E. Patorskiego, Częstochowa, Kilińskiego 19. 415

Anglia rabuje złoto francuskie

Prawdę we znaczenie angielsko-francuskiego układu gospodarczego.

Berlin, 2 grudnia.

Urzędowo podają do wiadomości:

W wyniku niedawnej wizyty francuskiego ministra finansów w Londynie odbyła się konferencja z udziałem ambasady francuskiej w Londynie i ministerstwa finansów w Anglii. W wyniku tej konferencji wyrażono zgodę na współpracę na terenie gospodarczym. Wyrażono zgodę na zagwarantowanie, które winno znaleźć jaknajprędzej rozwiązanie, a więc dozwolenie, zapoznanie na surowce i żywność, sposób transportu i kwestie wojny gospodarczej. W długich, urzędowych komentarzach podkreślono, że zorganizowanie tych środków będzie największym wydarzeniem od czasu ogłoszenia wojny, i że zyski tak dla Anglii, jak i dla Francji, jak również i dla stosunków światowych spodziewane są, niewątpliwie w postaci usunięcia konkurencji przy kupnie za granicą, wykorzystania tonażu morskiego obu krajów i bezpieczeństwa towarów.

W całym Imperium brytyjskim w prasie i radio publikowano hymny pochwalne z powodu „związku gospodarczego” obydwóch państw.

Porozumienie gospodarcze ma znaczenie finansowe, dewaluacja funta angielskiego od czasu wojny postępowała w szybkim tempie. Prawie wszystkie państwa, które swe wartości oparły na funcie, obecnie zerwały wszelką łączność finansową z Anglią. Tak zwany blok sterlinga został pokonany. Ameryka od chwili wybuchu wojny nie nie uczyniła dla wyrównania wartości funta. Anglia swa własna moneta nie może powstrzymać spadku wartości funta, choć stanowisko jej jest powszechnie znane za najpoważniejsze w świecie bankierskim.

Okazało się, że Anglii grozi znowu niebezpieczeństwo, ponieważ na podstawie klauzuli cash and carry, największe obciążenie zbrojeniem w Ameryce Wielkiej Brytanii musi płacić gotówką i tylko w dolarach. Anglia nie może dowieść rozporządzać swoim złotem, ponieważ kopalnie złota są już wyczerpane. W ostatnich czterech miesiącach pokrowało do Ameryki nie mniej tylko około trzech miliardów dolarów złota angielskiego. Straty złota były tak ogromne dla Anglii, że musiano je ukryć przed społeczeństwem. Na terenie rządzącego angielskiego zostały zawieszone tygodniowe sprawozdania z eksportu złota z Europy do Stanów Zjednoczonych. Aby sfinansować swe zakupy musi Anglia sprzedać swe akcje amerykańskich przedsiębiorstw. Dziennie na giełdach amerykańskich sprzedaje się przeciętnie około 50.000 takich papierów wartościowych. Do tego dochodzą wielkie sumy przeznaczone dla celów wojennych we frankach francuskich. Skoro za franki dla zapłacenia zbrojeni muszą być kupowane dolary, to

funt sterling znajduje się na niebezpiecznych torach.

Główny cel obydwu rządów, to chronić wartości i możliwie utrzymać stabilizację. A więc postępowanie w myśl celów Francja, będzie musiała przeznaczyć obywateli sumy około 100 miliardów franków i poprzec funt angielski i będzie musiała zapłacić nie tylko swoje rachunki, lecz również i angielskie zamówienia broni w Stanach Zjednoczonych. Francja nie może prowadzić samodzielnej polityki finansowej i musi frank swój złączyć z funtem sterlingiem. A więc Anglia nie tylko ma na swe usługi złoto francuskie, lecz również ciągle spadający funt, który, żeby nie poparcie Francji, napewno stęczyłby się w przepaść.

Podobne znaczenie ma wspólny układ odnoszący się do towarów oraz transportu. Francja jest prawie całkowicie zależna od importu w kwestii żywnościowej. Anglia blisko w 80 procentach, wzięwszy pod uwagę dowóz zbożowy, który jest ustawicznie zagrożony przez niemiecki system prowadzenia wojny morskiej i grozi zerwaniem. W przyszłości Francja będzie musiała nie tylko wyżywić angielskie oddziały wojskowe stacjonujące na jej obszarze, lecz również będzie zmuszona za-

stać luki w zaopatrzeniu ludności cywilnej na wyspach brytyjskich.

Ponieważ zapotrzebowanie obydwu krajów, będzie musiało być oparte na wspólnym jednakowym poziomie, Francja będzie musiała wysłać swe okręty handlowe i wojenne, dla wzmocnienia floty angielskiej, która ostatnio poniosła olbrzymie straty.

Reasumując, nowy układ gospodarczy Anglii i Francji dla Imperium Wielkiej Brytanii przyniesie całkowite zadowolenie. Równocześnie w prasie francuskiej został zimno przyjęty do wiadomości. Lwy brytyjskie są wiernie swej tradycji i znalazły sobie partnera, na którym mogą się pewnie oprzeć Francja, właściwie została militarna i gospodarczo wcielona do Anglii. Swa krew i pieniądze oddawała się poświęcić by stworzyć imperium, władztwo Anglii nad światem.

Lecz w rytmie melodii angielskiej propagandy brak istotnego tonu, któryby mógł uszczelnić resztę świata. Obecnie zapoczątkowana współpraca gospodarcza systemu francusko-angielskiego ma być początkiem światowej organizacji pokoju. Zdumiewające, że takie frazesy zaczepnie są skarbionymi genewskimi mogą być jeszcze jakieśkolwiek wrażenie. Nie można również ukryć, że układ powyższy skierowany jest nie tylko przeciwko Niemcom, lecz w większym stopniu przeciwko państwu neutralnemu.

Tak twierdzą naprzykład w urzędowych

komentarzach, że konkurencja angielsko-francuska przy zakupach w trzecim państwie ma na celu podwyższyć ceny na towarach.

Ponieważ niekiedy ceny dla Anglii i Francji są konieczne, szczególnie przy zakupach sprzętu wojennego w Ameryce, głosy prasy państw neutralnych nie dają żadnych nadziei na przyszłość, by poprawiały się ich sytuacja. Należy oczekiwać, że państwa neutralne, które dotychczas w czasie wojny bardzo uolepiały, obecnie dla ich wobec nowych zamiarów pogwałcenia praw międzynarodowych nie poplecszą się z pewnością.

Niemcy nie mogą spokojnie patrzeć na te ważne wydarzenia w wojnie gospodarczej. Oto jeszcze jeden dowód na potwierdzenie, że Anglia do wojny z Niemcami pod każdym względem szczegółowo przygotowywała się od dłuższego okresu.

O czym zapomnieli Chamberlain i 1500.000 bezrobotnych w Anglii

Londyn, 2 grudnia.

„Times” w artykule wstępnym omawia wstępując z dniem każdym oznaki upadku gospodarstwa angielskiego. Wbrew wszelkim optymistycznym zapowiedziom, rekrutacja do armii w żadnym wypadku nie rozwiązała palącego problemu bezrobocia. 1430000 ludzi pozostaje bez możności zarobkowania na ulicy. W tym znajduje się 903000 mężczyzn, 418000 kobiet i 109.000 młodych kobiet i mężczyzn.

Położenie pogarsza okoliczność, że wszystkie stanowiska państwowe i urzędowe opróźnie przez powołanych do wojska, nie są obsadzone. Fakty te uzasadniają „Times” szeregiem przykładów, które w żadnym wypadku nie dają powodów do przypuszczenia i nadziei, że polityka rządu ma możność zażegnania

Czyżby Francuzi byli ślepi?

Bruksela, 2 grudnia.

„Evening Standard” opublikował angielskie straty poniesione na morzu, na ziemi i w powietrzu, które w pełnym brzmieniu podaje również francuska prasa. Społeczeństwo francuskie z całym zainteresowaniem przegląda podane straty i stwierdza, że dotąd na froncie francusko-niemieckim nie padł żaden żołnierz angielski. Odpowiedź na to jasna; Anglii dobrze rozumieją, że należy mieć od niemieckiej artylerii i niemieckiego ognia karabinów maszynowych. Uważają oni, że inne narody winny przelewać krew dla żądy władztwa Imperium nad całym światem.

Czytalcie „Kurier Częstochowski”

Kłopoty Wielkiej Brytanii i Francji

Berlin, 2 grudnia.

„Daily Express” artykuł „Proszę, odpowiadajcie!” skierował pod adresem rządu Wielkiej Brytanii. Artykuł ten zawiera różne skargi i bolączki społeczeństwa angielskiego.

W listach, kierowanych do redakcji, donoszą, że niektóre gałęzie przemysłu mają pod dostatkiem materiału, tylko brak im niektórych koniecznych dodatków. Wielkie zamówienia nie mogą być z tego względu wykonywane. Angielska gospodarka stoi u progu całkowitej dezorganizacji. — Należałoby powołać znawców w tych sprawach, którzy by coś zrobili dla uspokojenia społeczeństwa i wystąpili przeciwko pogłoskom.

„Sunday Pictorial” donosi, że coraz częściej, wskutek ciemności, można się napady na kobiety w różnych częściach kraju. Mimo ostrzeżeń władz, każdy tydzień przynosi coraz to nowe wyroczyska. W niektórych częściach kraju policja nie może opamiętać sytuacji i nie ma żadnej kontroli nad przestępcami, którzy zaczepiają dziewczęta i kobiety. W Newcastle mężczyźni zorganizowali między sobą grupę dla obrony swych żon, córek i narzeczonych.

Brak opieki nad francuskimi oddziałami krytykowany już dość często. „O u r e”

twierdzi, że żołnierze postanowili na swój koszt kupować dla siebie powołanie, ponieważ dostarczana im strawa jest tego rodzaju, że wywołuje tylko obrzydzenie. Zdrowotność oddziałów — pisze dziennik — winna być pierwszym problemem dla państwa. Ludność cywilnej odjęto rozdawnictwo mięsa wołowego przez dwa dni w tygodniu, by zaoprowadzić żołnierzy na front. Ograniczenie to należy traktować jako odpowiedź, że w przyszłości będą one większe. Należałoby zastanowić się nad rozwiązaniem tej kwestii. Problem moralności oddziałów wojskowych również potrzebuje pewnych norm. W tej sprawie nie można nie dokładnie powiedzieć; cenzura na pewno wie najlepiej wszystko.

Posel Fernand Laurent podał się mowy o celach wojny. Granicę cywilizacji francuskiej, — powiada — o której się tak często mówi, jest Ren. Francja od Renu nazywała się „państwem Renu” już za Karolingów. Po wiekach Francja znowu stała przed tym samym problemem, aby wrzecino znaleźć ostateczne rozwiązanie. — Z tego oświadczenia wynika, że wszystkie humanitarne frazesy stały się nieaktualne, choć tak chętnie posługują się nimi polityka Francji, a stary cel francuskich dyktatorów stał się znowu celem pierwszym, nacelnym w polityce Francji.

Tadeusz Dołęga Mostowicz

Złota Maski

POWIEŚĆ

Zaczęli sobie radzić z Adela i uradzili, że najlepiej będzie, gdy Magda zaraz najazut w poobiedniej porze na Dobra przyjedzie. I z tym się rozstali, umówiwszy się, że ojciec o niczem, Boże broń, nie ma zawczasu wiedzieć.

Długo i ciężko rozmyślała Magda. W nocy spać nie mogła, układając sobie rozmowę z ojcem, układając ją słowami serdecznymi i miłymi, a także argumentami. I tak to wyglądało, że stary musi zmieknąć. W południe czuła się zupełnie pewna siebie.

Pomimo to, gdy weszła na stare drewniane schody, na tak dobrze znane, brudne i zniszczone, ale kochane schody, kolana się pod nią uginały i gdyby nie obawa zabrudzenia nowitki reinerowych rekawiczek, opierałaby się o złotą wyszlizganą poręcz.

Zgodnie z umową, Adela zostawiła drzwi otwarte. Magda nacisnęła żelazną klamkę i owioną ją zapach mieszkania. Dawniej nie rozróżniała go, ale teraz ta mieszanina zapachów, gdzie była i natfaliła, i liście bobkowe, i kwaśny sos pomidorowy, i świeżość wypranej bielizny, zdawała się nowa, chociaż ta sama, niezmienna i rozczulająca.

Przebiegała się i uchyliła drzwi do pokoju. Przy stole zasłanym zieloną ceratą, siedział ojciec. Na ceracie pietrożyły się stosy wytłuszczonych karteń i rachunków. Ojciec, wielki jak góra, pochylony nad specjalnym od wieloletniego użycia notesem pisał, a mały ogryzek ołówka niki w jego ogromnych palcach.

Drzwi szerzej otworzone skrzypnęły, a on podniósł swoją wielką twarz (nie się nie zmienił) i, mrużąc od lampy oczy,

58)

zapytał:

— A co tam?... —

Magda stała, jakby jej nogi wrosły w ziemię. Zatrzymała oddech i tylko bezgłośnie poruszyła wargami.

Nagle pan Nieczaj zerwał się z krzesła i od razu wyrósł aż pod sufit: poznał ją.

— Tatku! — wydobyła z siebie.

Twarz ojca stawała się coraz czerwienią, niemal siena. Ręce zwolna i ciężko wznosiły się do szyi i znowu opadły, a chrapliwy głos odezwał się głuchym i groźnym:

— Czego?

Magda ze szlochom rzuciła mu się do nóg. Upadła na kolana, tuliła się doń, chwytając związające bezwładnie ciężkie, gorące ręce i aż do bólu roznosiła na nich usta w pocałunkach.

— Tatku... tatku... — powtarzała wśród łkania. — Co ja ci złego zrobiłam? Przebac...

Stał nieruchomo, a gdy zaczęła się uspokajać i spojrzala w górę, zobaczyła, że po grubych łądach czerwonej twarzy toczą się łzy, gęste, szybkie i że spadają na starą kochaną marynarkę, tę samą marynarkę marynogo, którą tak często czerowała kiedyś ojcu na łokciach i pod pachami.

Gdy jednak pan Nieczaj dostrzegł wzrok córki, szarpnął się i odszedł pod okno.

Mineło dobrych parę chwil, zanim odwrócił się do Magdy. Był znowu spokojny i ponury.

— Nie miałaś prawa przyjść — zaczął ochrypłym głosem. — Nie masz tu nic do roboty. Porzuciłaś dom, porzuciłaś ojca, wybrałaś sobie lekki chleb i lekkie życie... Idź. Nic tu nie masz do roboty.

Chciała mu wytłumaczyć, że to bynajmniej nie lekki chleb, że pracować trzeba więcej niż w łacie, dużo więcej i życie nie lekkie, trudniejsze, pełne krzywd i zawodów, nie takie bezpieczne, jak w

domu. Mówiła przerywanym głosem, z przekonaniem, z najlepszą wiarą, mówiła przecie najszczerzej prawdę i mówiła szczerze, a przecie sama wsłuchiwała się w swój głos, widziała siebie w tej pozie, przyglądała się sobie jak komuś innemu, jak przedstawieniu. Zaczęła przekonywać ojca, że nie z lekkomyślności, nie z chęci użycia poszła do teatru. Tylko teatr — to jej powołanie, jej przeznaczenie...

— Nie — przerwał pan Nieczaj — nieprawda! Przeznaczenie człowieka to jego obowiązek, a obowiązek jest taki, że by stać na jednym miejscu, gdzie go Bóg postawił. Ojciec i całe powołanie. Twój brat, Józek, także miał powołanie do stanu innego. Dzięki Bogu, że chociaż do duchownego. Ale i tem zgrzeszył. Bo prawo jest, że trzeba trzymać się domu. Kto z domu wychodzi, ten jakby kamieniem z fundamentu wyrwał. A jak dom się zwał, jak tysiące domów tak walić się zaczyna, to nie, jeno rumowiska zostają i taka sprawa cała społeczność, niby psy bezdomne, po tych to gruzach tylko roć się będą, każdy sobie. A my ludzie, nie psy, żeby po cudzych śmieciach latać.

Mówił powoli i ponuro, ale znać było, że sam sobie nieraz te słowa musiał obmyśleć i kalkulować.

— Świat teraz taki — ciągnął — że każdy chce luzem chodzić, każdy dla siebie. A tak nie można i przeciwne naturze. Rodzinami muszą ludzie żyć; inaczej nie potrafia albo zginać, wymarać, sładu po nich nie zostanie. I co wymyślił do tego? Różne związki zawodowe, różne stowarzyszenia i partje, ba sami tego nie rozumieją, iż mają je mieć, a czemuż zastanawienia nie mają, że najprostszym i od samej natury dany jest sposób, to znaczy się rodzina? Związki rodzinny nie zastąpią. W pojedynkę psy zjedzą i nie chcą ja takiego świata, i nie dla mnie on, ani ja dla niego. Ale ręki do takiego wariactwa nie przyłożę.

Zgęby nie będę robił cholewy. Po com całe życie język przed innymi strzępił, skoro własnym przykładem tego poświadczyć nie mogę?... Pocom żył, pocom się żenił i dom zakładał rodzinę chrześcijańską, pocom dzieci spłodził?... Żeby mi teraz ludzie w oczy się śmiali, żeby każdy balwan i łachudra miał pełne prawo zapytać mnie: A cóż to pan, panie Nieczaj, innych poczasz jakim obyczajem mają żyć, a rodzonych dzieci upilnować nie potrafisz?! Narzekasz na zło na świecie, a zaś lepszego spłodzić sam nie potrafisz?... Widać taki musi być porządek, skoro został sam, porzucony, panie Nieczaj, skoro też szczeniach i śladu po sobie, ni po swoich ojcach, ni po swoich dziadkach nie zostanie...

Zadyszał się i ze światem w gardle łapał oddech w ogromne płuca.

— Tak! Prawda! — krzyknął nagle. — Niech szczenię, niech przepadnie! Oby tylko przedzej oczy zamknąć!

Nie patrzal na córkę i zdawał się mówić do siebie.

— Tatku, niech tatko tak nie mów!

— odezwała się młodsza.

Odruchem się do niej, otarł rękoma wąsy i pokiał głową:

— A tobie, Magda, powiem tak: Nic tu po tobie. Przy konfesyjonałnej nakaz do stałem przebaczyć ci moje krzywdy, to i przebaczam. Ale z serca nie mogę. Zapłakawitaś całe moje życie, zapaskudziłaś po teatrach i gazetach moje uczciwe nazwisko i choćby mi nie spowiednik, lecz sam Pan Bóg z nieba rozkazał, to nie potrafisz wziąć do domu córki, co w największym bezwstydzie gołem ciałem całemu miastu jest znana. Nic tu po tobie. Ani serca, ani rozumu, ani sumienia nie miałaś. A żem cię kochał, jak przystało rodzonemu ojcu, tem czerniejsza jest twoja niewdzięczność. Grzeszny jestem, ale Bóg mi świadkiem, że nie niesprawiedliwie pokarany. Idź! Idź, Magda!

(D. c. n.)

e-
3-
1.)

Modrszy jest świat, niż umysł ludzki.

Uczni gwiazddziarza, badając to ciekawe zjawisko, wykryli, że najwięcej gwiazd spadających ukazują się o 110 kilometrów nad ziemią, ale przebiegają

Mniej więcej 100 lat temu gwiżdżące spostrzegł jeszcze coś ciekawszego i niemiernie ważnego. Oto zauważył, że przedłużone w tył na niebie drogi gwiazd spadających schodzą się w jedne miejsca, że zatem z jednych miejsc na niebie wybiegają całe gromady takich gwiazd. Na przykład „Izy św. Wawrzyńca” wybiegają spośród gwiazd, oznaczanych gwiazdozbiorem Perseusza, oraz zaś histopadowy wybiega z gwiazdozbioru Lwa. Przekonano się też, że każda gwiazda spadająca należy do jakiegoś roju, że takich, które nie należą do

Andersson kilkakrotnie oświadczał się za każdym razem dostawia "koczka". Odwróciła jego miłość milutka, lecz pusta. Inga Volgt, wagarzyła propozycję małżeństwa syna biednego snawca córka radcy stanu Collina, wyśmiała jego uczucie znakomita śpiewaczka, Henny Lind, swana, "sło-

PORZĄDEK MUSI BYĆ!

Mój drogi! Ja to nauczyłem swoją tęgą porządek! Obiad musi zawsze być za godzinę wieczną.

— A jak przyjdzieś kiedy o drugiej, albo trzeciej?

— Hm... to nie dostanę obiadu...

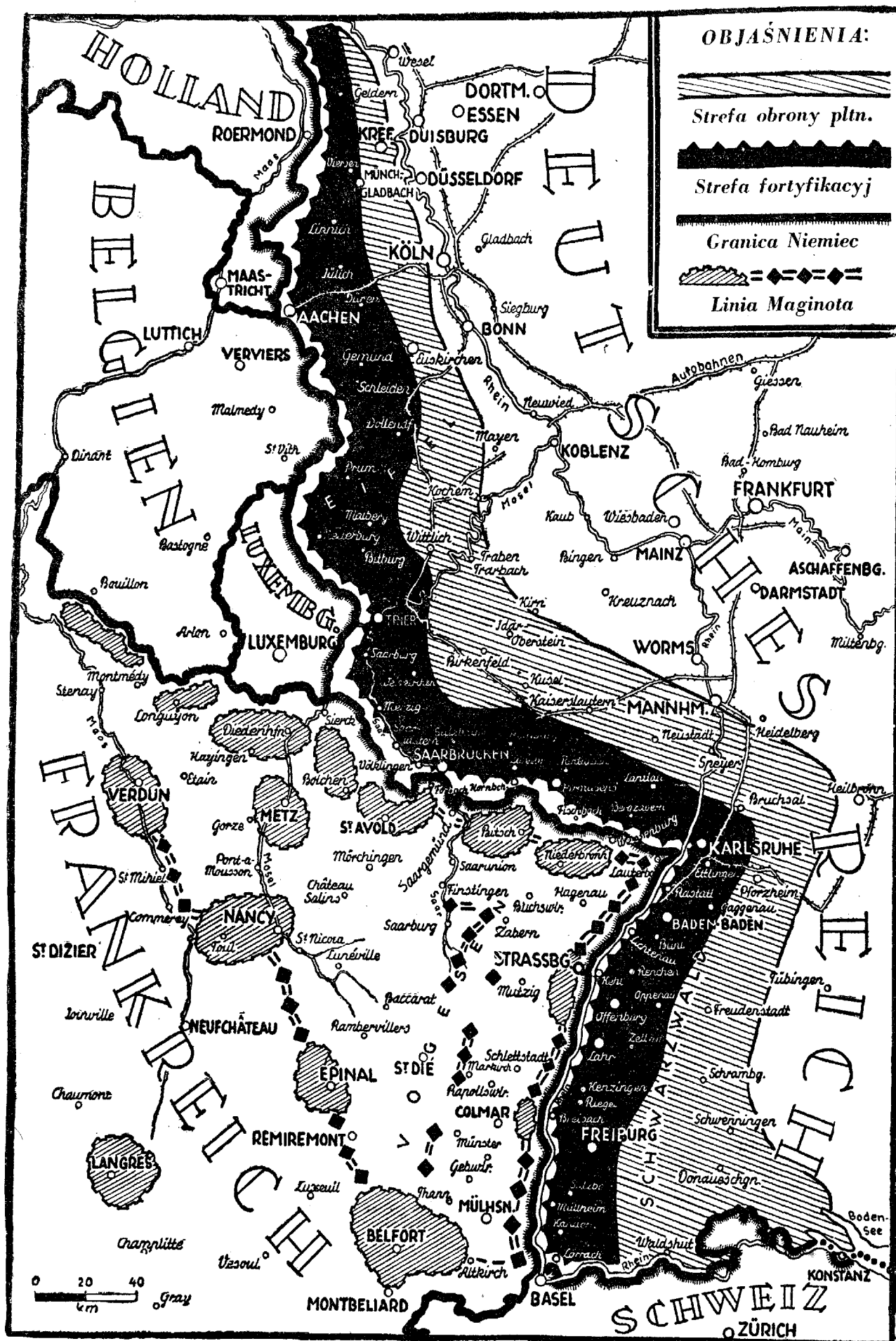
grood odprowadzona przez męża, za u-
przejmą zgodą dwóch panów już siedzą-
cych przy oknie, zainstalowała się wraz
ze swym ulubieńcem w przedziale pier-
wszej klasy.

— Tu nie wolno! — zerwał się z groźną miną, wyrwany z drzemki kolejarz pilnujący kufrów.

— Pieska ja potrzynam! — zawołał

Bez względu na to, jaką farbą malujemy podłogę, czy ją lakierujemy, czy też nie, po skończeniu roboty i doskonałym wyschnięciu podłogi — im dłużej, tym lepiej — trzeba koniecznie podłogę zmoczyć zimną wodą bez żadnych dodatków. Nie wszyscy o tym wiedzą a jest to warunek nieodzowny, aby, jak się to mówi, podłoga się nie leniła.

możę posadzić o tak gminne gusty?...
Tł. Kw.

Mapa niniejsza daje dokładny i pełny obraz fortyfikacyj na zachodniej granicy Niemiec. Jednocześnie przekonywuje nas ogromem i siłą tych umocnień, ciągnących się nieprzerwanym wałem wzdłuż granicy niemiecko - francuskiej, że obywatele Rzeszy Niemieckiej za taką osłoną mogą spokojnie pracować na wszystkich polach i we wszystkich dziedzinach życia państwa. Przebycie tego uzbrojonego wału fortyfikacyjnego, ani łądem, ani w powietrzu jest niemożliwe.